

FINANCE AND CREDIT

UDC 368.21:338.51

Кривошлик Тетяна Дмитрівна

кандидат економічних наук, доцент, професор кафедри банківської справи та страхування
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана», Україна

Михайлов Максим Михайлович

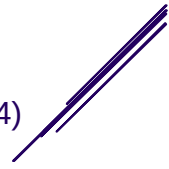
студент VI курсу
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана», Україна

**ФОРМУВАННЯ ВАРТОСТІ
У СТРАХУВАННІ АВТОТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ**

У сучасних умовах автотранспортний засіб – це не розкіш, а необхідний засіб пересування. Незважаючи на високе мито та низькі заробітні плати відносно європейських, рівень автомобілізації в Україні у 2019 р. становив 23,2 % [1]. Це означає, що кожна четверта людина в країні має у власності автомобіль і відповідно, потребує його страхового захисту від різних небезпек.

Страхування автотранспортних засобів (авто-каско) у порівнянні з іншими видами автотранспортного страхування за вартістю є більш дорогим. Залежно від цінової політики та факторів, які впливають на ризик, загальний розмір тарифної ставки у страхуванні авто-каско може становити близько 4 % - 10 % від страхової суми за договором [2]. Це обумовлено тим, що таке страхування передбачає велику кількість страхових ризиків, за які несе відповідальність страховик. Зокрема, відшкодуванню можуть підлягати збитки, заподіяні внаслідок ДТП, пожежі, стихійних явищ, угону автотранспортного засобу, протиправних дій третіх осіб та інших небезпек.

Ще одним важливим фактором, що зумовлює високу вартість страхування авто-каско є відшкодування збитків без урахування зносу деталей

автотранспортного засобу. За відсутності такої умови за договором, страхувальник отримує відшкодування збитків за вирахуванням зносу на деталі автомобіля. Тому чим більший термін експлуатації автомобіля, прийнятого на страхування – тим менший буде розмір страхової виплати. Якщо відшкодування збитку відбувається без врахування зносу, то страхувальник отримає відшкодування збитків у розмірі повної вартості нових деталей на автомобіль. Саме тому більшість страхових компаній не приймають на страхування автомобілі з терміном експлуатації понад 10 років.

Через складність пошуку деталей для ремонту старих та пошкоджених автомобілів внаслідок страхового випадку, окремі страховики можуть надавати страхувальникам додаткові сервісні послуги, які також збільшують вартість страхування. Зокрема, до таких послуг належить відновлення автомобіля на власній або партнерській станції технічного обслуговування страховика. Відповідно, збиток страхувальника відшкодовується через ремонт пошкодженого автомобіля.

Вважаємо, що важливим інструментом вартісного регулювання страхової послуги, який робить її доступною для страхувальників, є франшиза. Умови її використання кожна страхова компанія визначає самостійно. Зазвичай, за договором страхування авто-каско розмір франшизи становить від 0 % до 15 %. Вона може бути диференційованою за ризиками, а саме: за ризиком дорожньо-транспортної пригоди (ДТП) розмір франшизи коливається від 0 % до 5 %, за ризиком «викрадення транспортного засобу» – від 10 % або 15 % [2, 3]. Зауважимо, що за двома договорами страхування авто-каско з різними умовами франшизи страхувальник може отримати принципово різні страхові продукти. Якщо він за своїм водійським досвідом не потрапляв у великі, за обсягом збитків ДТП, але був у ДТП з малими збитками, йому немає сенсу укласти договір з великим розміром франшизи. Адже при незначному ДТП, витрати щодо відшкодування збитків (у межах франшизи) покладаються на нього. І хоча в даному разі клієнт є захищеним від ризику ДТП, але не у тому обсязі, що може

бути йому потрібний. У разі страхування дорогих автотранспортних засобів оптимальною є франшиза у розмірі 0,5 % або навіть 0 %. Проте саме нульова франшиза або її незначний розмір значно підвищує вартість страхування, яке і так є не дешевим, проте забезпечує повне відшкодування збитків.

Таким чином, при укладенні договору страхування авто-каско страхувальнику важливо, враховуючи свою платоспроможність, знайти баланс між розміром франшизи, кількістю страхових ризиків, передбаченими конкретним договором та ціною на них, щоб отримати гідне відшкодування збитків.

Список джерел:

1. Три факти про автопарк України в 2019 році: інфографіка URL: https://auto.24tv.ua/try_fakty_pro_avtopark_ukrainy_v_2019_rotsi_infohrafika_n19431 (Дата звернення: 03.11.2020)
2. Правила добровільного страхування наземного транспорту (окрім залізничного) страхової компанії КНЯЖА URL: https://kniazha.ua/images/files/PAVILA_KASKO_nova_redakcija_0613033_28.02.2013_.pdf (Дата звернення: 02.11.2020)
3. Правила добровільного страхування наземного транспорту (окрім залізничного) страхової компанії АРКС URL: https://arx.com.ua/uploads_26.06.20.pdf (Дата звернення: 02.11.2020)